

Motion till riksdagen 2011/12:K10

av Sven-Erik Österberg m.fl. (S)
med anledning av skr. 2011/12:75

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med förslag på ny krigsmateriellagstiftning i enlighet med tidigare tillkännagivande.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med förslag på tonnageskatt i enlighet med tidigare tillkännagivande.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med förslag på lagstiftning om slutan kontanthantering i detaljhandeln i enlighet med tidigare tillkännagivande.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att utvärdera de senaste årens stora skolreformer i syfte att stärka möjligheterna till en likvärdig utbildning, ökad kvalitet och en sammanhållen skola i enlighet med tidigare tillkännagivande.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med förslag på förbud mot transfetter i enlighet med tidigare tillkännagivande.

Motivering

Det finns olika sätt att mäta regeringsduglighet. Ett är att se med vilken styrka regeringen förmår att genomdriva sina förslag. Ett annat är hur man kan undvika att få en riksdagsmajoritet mot sig. Den nuvarande minoritetsregeringen

Fel! Okänt namn på

har många problem. Ett av dem är att man saknar en fast parlamentarisk majoritet att vila på när man lägger förslag, ett annat att man gång på gång fått oönskade tillkännagivanden från en riksdagsmajoritet. Denna regering har i flera fall visat en uppenbar nonchalans inför de tillkännagivanden som riksdagen fattat beslut om mot regeringens vilja. Detta är en del i ett större mönster där regeringen över huvud taget har svårt att få fram några konkreta förslag i vilken fråga det än må vara. Vi vill visa på några exempel på hur regeringen behandlat tillkännagivanden på ett sätt som inte kan sägas vara fullt ut tillfredsställande och där ett förändrat beteende därför vore önskvärt.

Ny krigsmateriellagstiftning

Regeringens redovisning

Strategisk exportkontroll 2010 – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden samt genomförande av direktiv om överföring av krigsmateriel. Prop. 2010/11:112, skr. 2010/11:114, bet. 2010/11:UU3. Skrivelsen är inte slutbehandlad. Mom. 6 om en ny krigsmateriellagstiftning, politik för global utveckling (PGU), ett demokratikriterium: Frågan bereds inom Regeringskansliet. Regeringen avser att under våren 2012 besluta om direktiv för en särskild utredare med uppgift att göra en översyn av exporten av krigsmateriel.

Våra kommentarer

Detta är en fråga av stor betydelse för trovärdigheten i vår utrikespolitik. Den nuvarande regeringen har inte visat tillräcklig respekt för riksdagens beslut om krigsmateriel. Riksdagen önskar se förslag till ny krigsmateriellagstiftning i syfte att skärpa exportkontrollen gentemot icke-demokratiska stater och regeringen svarar efter mer än ett år med ett uttalande om att tillsätta en utredning för en översyn av exporten. Det är uppenbart att de olika uppfattningar regeringspartierna har i denna fråga gör att regeringen även i detta fall inte förmår agera utan drar frågan i långbänk.

Tonnageskatt

Regeringens redovisning

Allmänna motioner om företagsbeskattning m.m. Motioner från den allmänna motionstiden 2006, bet. 2006/07:SkU11 Tidigare redovisad, se skr. 2007/08:75 (p. Fi 30), 2008/09:75 (p. Fi 14), 2009/10:75 (p. Fi 7) och 2010/11:75 (p. Fi 6). Skrivelsen är inte slutbehandlad. Mom. 2 om införande av tonnageskatt: Frågan om införande av tonnageskatt har utretts av Tonnageskatteutredningen (SOU 2006:20, Tonnageskatt). Betänkandet har varit på remiss och därefter beretts vidare. Vid beredningen har det framkommit att både utredningens analys och de förslag som lagts fram på grundval av analysen är bristfälliga. Beslutsunderlaget liksom utredningens förslag bedöms

därför inte kunna ligga till grund för lagstiftning. Regeringen ser det som nödvändigt att frågan om tonnageskatt analyseras i ett bredare perspektiv där även övriga stöd för sjöfarten beaktas. I dag är sjöfartsnäringen en skattemässigt gynnad bransch och erhåller ett omfattande sjöfartsstöd samt har byggt upp stora latenta skatteskulder genom överavskrivningar av fartyg. Den samlade effekten av sjöfartsstödet och de skattevillkor som gäller för sjöfarten får inte utformas så att andra branscher missgynnas. Regeringen har därför för avsikt att på nytt och ur ett vidare perspektiv låta utreda frågorna om tonnageskatt och andra stöd till sjöfarten. Även sjöfartens konkurrenssituation kan i detta sammanhang behöva beläggas ytterligare. Regeringen avser att återkomma till riksdagen efter att en sådan utredning har genomförts.

Våra kommentarer

Frågan har dragits i långbänk i fem år trots att det finns både tillkännagivande och en statlig utredning som lagt fram förslag i ärendet. Regeringen har på de fem åren bara kommit fram till att man inte anser att den tidigare utredningen inte håller måttet och vill därför tillsätta en ny utredning. Det är uppenbart att regeringen inte har prioriterat frågan om tonnageskatt på ett sådant sätt som riksdagen önskat.

Sluten kontanthantering i detaljhandeln

Regeringens redovisning

En förnyad arbetsmiljöpolitik med en nationell handlingsplan 2010–2015 Motioner från den allmänna motionstiden, bet 2010/11:AU3. Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Mom. 13 om lag om sluten kontanthantering i detaljhandeln: Enligt riksdagens tillkännagivande bör det tas initiativ till att tillsammans med arbetsmarknadens parter utforma ett förslag till lag om sluten kontanthantering inom detaljhandeln.

Arbetsmarknadsdepartementet hade därför den 15 november 2011 en diskussion med arbetsmarknadens parter om denna fråga. Därefter har LO respektive Svenskt Näringsliv, Svensk Handel, KFO, Företagarna och Butikererna skickat in var sin skrivelse i ämnet. Av samrådet med parterna och av skrivelserna framgår tydligt att parterna har motsatta åsikter om lämpligheten av ny lagstiftning. Arbetsmiljölagen (1977:1160) är en ramlag. På grundval av de allmänna reglerna i 2 kap. arbetsmiljölagen meddelar Arbetsmiljöverket med stöd av bemyndiganden i 4 kap. i lagen föreskrifter som innehåller konkreta regler för arbetsmiljön. Arbetsmiljöverket sköter denna uppgift självständigt. I myndighetens procedur för att ta fram föreskrifter ingår samråd med parterna. Att konkreta regler om arbetsmiljön meddelas genom föreskrifter från Arbetsmiljöverket beror inte på att reglerna är mindre viktiga, utan på att det behövs ett system där man kan meddela och ändra regler snabbare och mer flexibelt än vad som är möjligt med lagstiftning. Ändringar kan t.ex. behövas på grund av den tekniska utvecklingen. Sluten kontanthantering är ett

Fel! Okänt namn på

exempel på ett område med snabb teknikutveckling. På grundval av bestämmelser i arbetsmiljölagen och i föreskrifter från Arbetsmiljöverket (Åtgärder mot våld och hot i arbetsmiljön, AFS 1993:2, och Ensamarbete, AFS 1982:3) ställer Arbetsmiljöverket regelbundet krav på åtgärder för att förebygga risken för rån inom detaljhandeln, bl.a. krav på olika former av sluten kontanthantering. Kraven ställs efter en bedömning i det enskilda fallet. Hot och våld är ett prioriterat område inom Arbetsmiljöverkets tillsyn. Nationella tillsynsinsatser har genomförts avseende våld och hot inom detaljhandeln. Arbetsmiljöverkets roll när det gäller att meddela arbetsmiljöföreskrifter har genom åren brukat försvaras från arbetstagarhåll. Ett system där arbetsmiljöregler i större utsträckning meddelas genom lag och inte genom föreskrifter skulle troligen innebära färre och mindre flexibla regler. På alla områden där verket meddelar föreskrifter gäller att föreskriftsarbetet sker med hänsyn till teknikutveckling och riskutveckling. En fortlöpande dialog förs mellan Arbetsmarknadsdepartementet och Arbetsmiljöverket om myndighetens verksamhet, däribland föreskriftsverksamheten. Beredningen inom Regeringskansliet fortsätter. Skrivelsen är inte slutbehandlad i denna del.

Våra kommentarer

Vid mötet den 15 november 2011 diskuterades varken definitioner av sluten kontanthantering eller kriterier för säkerhet vid olika risknivåer. Inte heller diskuterade man vilken lagstiftning som skulle kunna vara aktuell eller om ett förtydligande i föreskrifterna skulle räcka. De nuvarande lagarna och föreskrifterna har inte förmått att skapa en säkrare kontanthantering. Ett av flera tecken på brister i regelverket är den dom från Göteborgs kammarrätt av den 18 november 2011 som upphäver Arbetsmiljöverkets föreläggande mot företaget Netto Marknad i Malmö om att införskaffa ett slutet kontanthanteringssystem. Det finns därför all anledning för regeringen att skyndsamt ta sig an arbetet med en fungerande lagstiftning kring detaljhandelns kontanthantering, inte minst mot bakgrund av att en fjärdedel av alla som arbetar inom handeln känner sig hotade på arbetet.

Utvärdering av skolreformer

Regeringens redovisning

Motioner från den allmänna motionstiden 2010, bet. 2010/11:UbU7. Skrivelsen är inte slutbehandlad. Mom. 2 om utvärdering av skolreformer: Ärendet bereds.

Våra kommentarer

Tillkännagivandet från hösten 2010 innebar att riksdagen ansåg att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att utvärdera de senaste årens stora skolreformer i syfte att stärka möjligheterna till en likvärdig utbildning, ökad kvalitet och en sammanhållen skola. Med tanke på att den negativa resultatutvecklingen i skolan fortsätter och andelen elever som lämnar grundskolan

med behörighet till gymnasieskolans nationella program minskar för femte året i rad synes behovet av en utredning alltmer nödvändig. Regeringens nuvarande politik riskerar att skapa ett utbildningssystem som inte klarar de av riksdagen uppsatta målen med skolan.

Transfetter

Regeringens redovisning

Bet. 2010/11: MJU14 Skrivelsen är inte slutbehandlad. Mom. 8 om förbud mot transfetter i livsmedel: Ärendet bereds. Den 6 oktober 2011 fick Livsmedelsverket i uppdrag att analysera nationella åtgärder avseende användningen av industriellt framställda transfettsyror i livsmedel. Uppdraget ska redovisas senast den 2 juli 2012.

Våra kommentarer

Den 17 mars 2011 beslutade riksdagen om ett tillkännagivande om att regeringen snarast lägger fram en lagstiftning som förbjuder användning av industriellt framställda transfetter i livsmedel. Det dröjer mer än ett halvt år innan regeringen tar tag i frågan genom att ge ett uppdrag om en analys. I en viktig folkhälsofråga där riksdagen har en tydligt uttalad uppfattning om både vad som ska göras och att det bör ske skyndsamt är detta ett oacceptabelt sätt att hantera frågan på.

Betyg från årskurs 6 i grundskolan m.m

Regeringens redovisning

Betyg från årskurs 6 i grundskolan m.m. Prop. 2009/10:219, bet. 2010/11:UbU3. Tidigare redovisad, se skr. 2010/11:75 (p. U 33). Skrivelsen är inte slutbehandlad. Mom. 3 om nationella kunskapskrav: Den 20 januari 2011 gav regeringen Statens skolverk i uppdrag att utarbeta kunskapskrav för betygsstegen A, C och E för årskurs 6 i grundskolan och motsvarande skolformer. Den 3 november 2011 gav regeringen Skolverket i uppdrag att utarbeta olika former av stödmaterial för att underlätta lärarnas arbete med bedömning och betygsättning av kunskapskraven B och D. Den 24 november 2011 gav regeringen Skolverket i uppdrag att bl.a. fortsätta och vid behov utveckla arbetet med olika former av kompetensutveckling och stöd till lärare inom området bedömning och betygsättning. Ärendet bereds.

Våra kommentarer

I tillkännagivandet från november 2010 anges att det är angeläget att lärarna får ett bra stöd för betygsättningen och att det därför bör utarbetas en tydlig handledning om hur skolorna ska använda betygsstegen B och D. Trots att det nya betygssystemet har börjat tillämpas så har det inte tagits fram någon handledning om hur skolorna ska använda betygsstegen B och D. Det är gi-

Fel! Okänt namn på

vetvis helt otillfredsställande att regeringen i en så viktig fråga för möjligheter till en likvärdig betygssättning inte förmått att prioritera arbetet. Detta kommer att drabba lärare som inte har tillräcklig vägledning vid betygssättning men framför allt elever som får betyg, som är satta utifrån helt olika måttstockar och därför inte jämförbara. Eftersom riksdagen den 29 mars i år återupprepade sitt tillkännagivande ser vi ingen anledning att i denna motion på nytt yrka i ärendet, men vill uttrycka vår djupa otillfredsställelse med regeringens hantering av ärendet.

Vissa ändringar i sjukförsäkringen

Regeringens redovisning

Vissa ändringar i sjukförsäkringen (förnyad behandling) Utskottsbetänkande 2010/11:SfU11, bet. 2010/11:SfU12. Skrivelsen är inte slutbehandlad. Vissa ändringar i sjukförsäkringen: Såvitt avser den del av riksdagens tillkännagivande som avser ersättning till försäkrade som haft tidsbegränsad sjukersättning har regeringen i Budgetpropositionen 2012 (prop. 2011/12:1 utg.omr. 10 s. 59 f.) lämnat förslag om sjuk- respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall samt boendetillägg. Beträffande den del som avser prövning av arbetsförmågan efter dag 180 i sjukperioden gav regeringen den 20 oktober 2011 Försäkringskassan i uppdrag att bl.a. vidareutveckla metoder och instrument för bedömning av arbetsförmåga och analysera vilken betydelse det skulle få att ändra begreppet reguljär arbetsmarknad till begreppet normalt förekommande arbete. Försäkringskassan skulle också överväga om det finns andra begrepp än reguljär arbetsmarknad respektive normalt förekommande arbete som på ett bättre sätt skulle tillgodose kraven på rättssäkra och legitima bedömningar av arbetsförmåga. Försäkringskassan lämnade sin rapport i februari 2012. Regeringen avser att i mars 2012 återkomma till riksdagen med en proposition i frågan.

Våra kommentarer

Även om ärendet nu är slutbehandlat i och med att regeringen faktiskt återkommit till riksdagen med förslag i linje med tillkännagivandet utgör det ändå ett exempel på hur vi inte anser att regeringen bör behandla tillkännagivanden. Här visade den ansvariga ministern upp en sådan arrogans mot riksdagsbeslutet att han framtvängde en diskussion kring mistroendeförklaring mot hans person. I detta läge backade han helt och följde riksdagens tillkännagivande. Det är naturligtvis inte en önskvärd situation vare sig för riksdagen eller regeringen. Om regeringen inte avser följa riksdagens tillkännagivande får man redovisa de sakskalet som föreligger, inte låta en enskild minister göra uttalanden avsedda att ringakta riksdagen.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 10 april 2012

Sven-Erik Österberg (S)

Helene Petersson i Stockaryd (S)

Phia Andersson (S)

Hans Ekström (S)

Billy Gustafsson (S)

Hans Hoff (S)